

capable persons can execute independently only the personal non-property rights; parents, adoptive parents or trustees execute the property rights for them. Persons having incomplete legal capacity, as well as persons with full legal capacity, are able independently execute both personal non-property and property rights. Persons with limited legal capacity are able to execute their personal non-property and property rights as a sender of correspondence only by authority of their trustee. For the persons that are recognized legally incapable by the court, their trustees execute sending of any correspondence and their personal non-property and property rights.

On the ground of the carried-out analysis of the delictual dispositive capacity the author draws a conclusion that partially capable and recognized legally incapable persons don't have it. In this case, if the harm was caused by the actions of the juveniles relative to the sent correspondence, then their parents, adoptive parents, trustees are held liable, and for the harm caused by the actions of the legally incapable – their trustees. Persons with the incomplete legal capacity, full legal capacity and limited legal capacity have full delictual dispositive capacity, i. e. bear independent responsibility by all their property. And only in the case with minors when they don't have enough property for the responsibility, their parents, adoptive parents or trustees incur vicarious liability for them. Persons who recognized legally incapable don't have delictual dispositive capacity. Trustees bear responsibility for the harm done by them.

Keywords: correspondence, sender, personal moral right, right to intangible benefit, legal ability, legal capacity, delictual dispositive capacity, person with full legal capacity, partially capable person, person with limited legal capacity, legally incapable person, person having incomplete legal capacity.

УДК 35.072.6:343.851(477)

І. А. Петрова

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ТОВАРІВ ЯК СПОСІБ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Розкрито питання визначення основних напрямів організації контролю якості товарів для попередження та виявлення правопорушень. Визначено, що запобігання формуванню властивостей продукції, що не відповідає вимогам нормативних документів, а також випуск таких товарів на ринок можливі тільки шляхом постійної оцінки якості виробів на всіх стадіях виготовлення та їх контролю під час реалізації.

Ключові слова: товар, продукція, контроль, якість, оцінка, стандарт, акт перевірки.

Основною метою будь-якого суспільства є поліпшення якості життя людей, важливою частиною якої являється стан здоров'я людини, що значною мірою залежить від якості товарів, якими вона користується. Контроль на відповідність якості виготовленої продукції запланованому рівню є частиною технології, що представляє собою сукупність способів та засобів виробництва. На сучасному

етапі одним із критеріїв оцінки якості технології слід розглядати і наявність розроблених методів контролю якості продукції, що випускається за цією технологією. В усьому цивілізованому світі підвищується відповідальність виробників за якість та реалізацію неякісної та небезпечної продукції [1–3]. В Україні стало обов'язковим проведення сертифікації продукції, яка являє собою підтвердження відповідності товару вимогам нормативних документів [4–6].

Мета статті – визначення основних напрямів організації контролю якості товарів для попередження та виявлення правопорушень.

Оцінка якості товару, як впливає з визначення терміна «якість», повинна являти собою порівняння всієї сукупності показників його споживчих властивостей із потребами, для задоволення яких цей товар призначений. Точні методи оцінки якості необхідні для рішення безлічі проблем, у тому числі управління якістю, забезпечення конкурентоздатності виробів, що випускаються, на внутрішньому і зовнішньому ринках, ефективного розвитку торгівлі тощо. Особливим залишається питання визначення якості товарів під час розкриття економічних злочинів та визначення збитків [7–9].

Оцінка якості має об'єктивно відображати суспільну корисність товарів на всіх стадіях життєвого циклу товару як окремої одиниці – від проекту до завершення його експлуатації й утилізації. Тільки на основі об'єктивних оцінок можна успішно управляти якістю й асортиментом продукції, що виготовляється кожним виробником, укладати контракти на постачання у торгівлю конкурентоздатних товарів, запобігання надходження у продаж морально застарілих і неефективних у експлуатації товарів, а також запобігати надходженню у реалізацію фальсифікованої продукції [10; 11].

Основою проведення досліджень під час визначення якості товарів є стандартизація і метрологія. Стандартизація виконує функцію розробки та встановлення вимог, норм, правил і характеристик, як обов'язкових для виконання, так і рекомендованих [12, 13]. Вона забезпечує можливість визначення споживчих характеристик виробів, що відповідають вимогам нормативної документації на ці вироби, встановлення рівня їхньої якості. Показники, норми та вимоги до якості сировини і готової продукції, що визначаються стандартами, методи і засоби випробувань мають відповідати сучасному стану науки і техніки та базуватись на результатах найновіших досліджень.

Методи і засоби вимірювань (метрологія) мають забезпечити необхідну точність визначення параметрів технологічного процесу виробництва та зберігання і показників якості сировини, напівфабрикатів і готової продукції, що регламентуються в нормативних документах. В Україні у галузі досліджень якості використовують стандартизовані терміни, які регламентуються національним стандартом ДСТУ 3021-95 «Випробування і контроль якості продукції».

Відповідно до міжнародного стандарту ISO 8402-86 **якість продукції** – це сукупність властивостей продукції, що визначають її придатність задовольняти визначені потреби людини відповідно до їх призначення. Якість товару залежить від фізичних, хімічних і біологічних властивостей, а також відповідності товару функціональним, естетичним і органолептичним вимогам. Показник якості – це кількісна характеристика однієї чи декількох властивостей продукції [7; 9].

Характеристика якості являється характеристикою, яка відноситься до потреб і очікувань споживачів і відображається показниками якості. Типова номенклатура показників якості включає різні показники, які можна об'єднати у групи:

1) соціального призначення – відповідність продукту суспільно необхідним вимогам. До них відносять показники доцільності випуску товару, соціальної адреси і споживчого класу, відповідності товару оптимальному асортименту, моральному зносу і супутнім ефектам;

2) функціональні – здатність товару задовольняти конкретні потреби. До них відносять: показники виконання основної функції, показники універсальності, показники досконалості виконання допоміжних операцій;

3) надійності – відображають відповідні властивості виробу у споживанні. До них відносять показники безвідмовності, зберігаємості, довговічності та ремонтпридатності;

4) ергономічні – характеризують систему людина-виріб-середовище. Це гігієнічні, антропометричні, фізіологічні та психологічні показники;

5) естетичні – характеризують інформаційну виразність товару, довершеність форми, цілісність композиції, досконалість виконання;

6) екологічні – характеризують рівень шкідливої дії на навколишнє середовище під час споживання товарів;

7) безпеки – характеризують нешкідливість вживання продукту для людини;

8) психологічні (естетичні) – пов'язані зі сприйняттям людиною виробу: аромат, смак, дизайн, стиль.

Всі методи контролю якості товарів, які використовуються дослідними лабораторіями, мають бути стандартизовані, або використовуються національні чи міжнародні стандарти методів випробувань. Усі стандарти мають бути актуалізовані (у стандартах повинні бути внесені в текст всі зміни та доповнення).

Необхідно зауважити, що в процесі виготовлення товару може виникнути ряд виробничих ситуацій, які здатні змінити стандартні показники його якості. У ряді випадків такі зміни можуть привести до випуску фальсифікованої продукції, здатної нанести шкоду здоров'ю людини. Подібна продукція не може бути сертифікована [4]. Запобігти формуванню властивостей продукції, що не

відповідає вимогам нормативних документів, а також випускати такі товари на ринок можна тільки шляхом постійної оцінки якості виробів на стадії виготовлення та їх контролю.

В основі контролю лежать різні методи оцінки якості продукції, які можна розглядати в двох аспектах: науковому та виробничому. Науковий аспект адекватний етапу створення та впровадження продукції у виробництво. Його вирішують висококваліфіковані фахівці із залученням цілого арсеналу сучасного обладнання та методів дослідження, які дозволяють оцінку якості продукції, що розробляється. Виробничий аспект оцінки якості адекватний етапу виготовлення продукції, що випускається підприємством. У цьому випадку контроль здійснюють фахівці, які працюють на цьому підприємстві і використовують стандартизовані методи оцінки якості [10; 12].

Контроль якості товарів в Україні здійснюється на кількох рівнях управління: на рівні підприємства, галузевому і державному.

Контроль якості на промислових підприємствах здійснюють працівники відділу технічного контролю (ВТК); працівники, що мають право самоконтролю; представники замовника, якщо це передбачено контрактами на постачання. Основними задачами ВТК є запобігання випуску (постачання) підприємством продукції, що не відповідає вимогам нормативних документів, затвердженням зразкам (еталонам), конструкторській, проектно-конструкторській і технологічній документації, умовам контрактів на постачання. Система контролю на підприємстві є невід'ємною частиною виробничого процесу і розробляється одночасно з розробкою технології за участю ВТК чи за узгодженням з ним [1; 5; 7].

ВТК здійснює усі види контролю якості на підприємстві: вхідний контроль сировини, що надходить, матеріалів, напівфабрикатів, комплектуючих виробів та інструментів; операційний і приймальний контроль. На великих підприємствах, що виготовляють технічно складні вироби, у службу ВТК входять підрозділи випробувань надійності продукції, контролю матеріалів, стендових випробувань і відпрацювання макетів, дослідних зразків виробів. Здійснення контролю тісно пов'язано з метрологічним забезпеченням виробництва, що дозволяє забезпечити правильну експлуатацію і метрологічний нагляд усіх засобів вимірювання. Підприємство може реалізовувати лише продукцію, прийняту ВТК чи виготовлену працівниками, наділеними правом самоконтролю.

Великими повноваженнями для попередження і припинення випуску неякісної продукції наділений начальник ВТК. Він має право припинити приймальний контроль продукції, що має повторювані дефекти, до усунення причин, які викликають ці дефекти; заборонити реалізацію продукції, не прийнятої ВТК; заборонити використання у виробництві сировини, матеріалів, напівфабрикатів,

комплектуючих виробів і інструментів, що не забезпечують випуск доброякісної продукції, тощо.

Задачі, функції, права й обов'язки ВТК регламентуються «Типовим положенням про відділ технічного контролю промислового підприємства». Варто мати на увазі, що використання традиційного суцільного приймального контролю на промислових підприємствах вимагає великих матеріальних витрат у разі недостатньо високого ступеня надійності результатів. Більш надійним є вибірковий контроль із використанням статистичних методів обробки результатів, що дозволяють значно зменшити витрати на контроль якості. Однак найбільш стабільну якість виробленої продукції мають підприємства, що розробили і впровадили сучасні системи якості відповідно до вимог міжнародних стандартів ISO серії 9000, освоїли принципи загального управління якістю.

Проблема контролю якості товарів у промисловості ускладнюється і тим, що зміна форм власності, здійснення приватизації й акціонування призвела до руйнування великих підприємств і збільшення кількості малих і середніх. Ці підприємства різних форм власності стали сьогодні виробниками значної частини непродовольчих товарів, які часто є недоброякісними, а іноді й фальсифікованими [2; 6; 9; 11]. На багатьох з них не тільки відсутні відділи технічного контролю, але і не завжди мають необхідні нормативні документи.

Відомчий контроль здійснюється на галузевому рівні управління – міністерствами і відомствами. Він включає контроль якості продукції і контроль діяльності підпорядкованих організацій і підприємств, що здійснюють контроль за якістю. Органами відомчого контролю є інспекції з якості відповідних міністерств і відомств.

Державний контроль і нагляд за дотриманням вимог обов'язкових стандартів здійснюється органами Департаменту технічного регулювання Міністерства економічного розвитку і торгівлі. Протягом тривалого часу нагляд здійснювався за впровадженням і дотриманням усіх вимог, що містяться у стандартах і технічних умовах. З 1993 року після введення Закону України «Про стандартизацію» звужилася нормативно-правова сфера державного нагляду, об'єктом нагляду залишилися тільки обов'язкові вимоги державних стандартів, що стосуються насамперед безпеки, технічної сумісності й охорони навколишнього середовища [12; 14]. Головною задачею нагляду є забезпечення захисту прав споживачів від небезпечної для життя й екологічно шкідливої продукції. Територіальними органами Департаменту технічного регулювання, що здійснюють державний контроль і нагляд за дотриманням об'єктами господарської діяльності обов'язкових вимог державних стандартів, а також правил обов'язкової сертифікації, метрологічних правил і норм, є підвідомчі Департаменту технічного регулювання обласні

державні підприємства стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів [15].

Безпосереднє здійснення державного контролю і нагляду за дотриманням обов'язкових вимог державних стандартів від імені Департаменту технічного регулювання проводиться його посадовими особами – державними інспекторами. Головним інспектором України з нагляду за державними стандартами є голова Департаменту технічного регулювання, головним інспектором області, регіону, міста – керівники відповідних територіальних органів державних підприємств, що належать до сфери управління Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [15].

Під час проведення державними інспекторами територіальних органів державного нагляду використовуються випробування, вимірювальний контроль, технічний огляд, ідентифікація продукції та методів, що забезпечують достовірність і об'єктивність результатів нагляду. Керівники суб'єктів господарської діяльності зобов'язані забезпечувати державним інспекторам таке:

- вільний доступ у службові і виробничі приміщення у разі пред'явлення посвідчення державного інспектора;
- використання технічних засобів і фахівців, надання документів і відомостей, необхідних для проведення державного нагляду;
- відбір проб і зразків продукції для контролю їхньої відповідності обов'язковим вимогам державних стандартів із віднесенням вартості зразків і витрат на проведення випробувань (аналізів, вимірів) на витрати виробництва суб'єкта, що перевіряється, або всієї його господарської діяльності.

Державний огляд за дотриманням обов'язкових вимог державних стандартів проводиться одним державним інспектором або комісією, яку очолює державний інспектор, відповідальний за проведення перевірки (керівником перевірки). З метою забезпечення правильності вимірювального контролю параметрів, установлених обов'язковими вимогами державних стандартів на продукцію, перевіряється стан і правильність використання засобів вимірювання, методик дослідження й обробки результатів вимірювань.

Для оцінки дотримання обов'язкових вимог державних стандартів відбираються зразки (проби) продукції. Методики відбору проб і кількість зразків, що відбираються (обсяг вибірки), мають відповідати вимогам нормативних документів на конкретну продукцію. Якщо нормативний документ на продукцію передбачає вибіркового контролю, то обсяг вибірки визначається державним інспектором. Відбір зразків оформляється актом. Оцінка відповідності продукції обов'язковим вимогам державних стандартів проводиться на основі результатів контролю й досліджень (аналізів, вимірювань), передбачених нормативними документами.

Ідентифікація, технічний огляд продукції здійснюється державним інспектором із залученням фахівців суб'єкта господарської

діяльності. Випробування зразків проводяться фахівцями суб'єкта господарської діяльності у присутності державного інспектора. Результати випробувань зразків поширюються на партію продукції, від якої вони були відібрані.

У разі неможливості проведення випробувань (у випадку відсутності випробувальної бази або неготовності останньої до проведення досліджень із нормованою точністю) випробування проводяться в акредитованих випробувальних лабораторіях або інших акредитованих компетентних організаціях. Під час контролю продукції встановлюється також наявність на ній каталожного листа, що пройшов облікову реєстрацію. За результатами випробувань, вимірального контролю, технічного огляду та ідентифікації продукції складається протокол. За позитивних результатів досліджень відповідний запис робиться в акті відбору зразків і протоколі випробувань. За результатами проведених перевірок, які виявили порушення обов'язкових вимог державних стандартів, правил обов'язкової сертифікації, оформляється акт.

Акт перевірки – це документ, що є підставою для видачі розпоряджень і постанов про застосування заходів впливу відповідно до чинного законодавства. В акті перевірки наводиться коротка характеристика перевіреного суб'єкта господарської діяльності та укажуються виявлені порушення, їх причини, можливі наслідки, а також інші відомості, що дозволяють обґрунтувати вжиті заходи. Акт підписується всіма учасниками перевірки. Відповідальність за повноту, достовірність і об'єктивність викладеної в акті інформації несе керівник перевірки.

Зміст акта доводиться до відома керівника перевіреного суб'єкта господарської діяльності. У випадку відмовлення керівника поставити свій підпис в акті робиться відповідна відмітка. Посадові особи суб'єкта господарської діяльності мають право викласти у писемній формі свою особливу думку за результатами перевірки, що додається до акта.

Акт перевірки, що виявила порушення обов'язкових вимог державних стандартів, за якими прийняті чи мають бути прийняті заходи правового впливу, з додатками і розпорядженнями направляє суб'єкту господарської діяльності для підготовки останнім узагальною інформації про результати державного нагляду. У разі необхідності матеріали перевірки направляються місцевим органам державного управління або громадським організаціям.

Згідно з Законом України «Про стандартизацію» у випадках невідповідності продукції, робіт чи послуг обов'язковим вимогам державних стандартів державними інспекторами з нагляду за державними стандартами видаються суб'єктам господарської діяльності розпорядження про заборону або припинення реалізації (постачання, продажу), використання (експлуатації) перевіреної продукції [12]. У разі ухилення суб'єкта господарської діяльності

від пред'явлення продукції державний інспектор вправі заборонити реалізацію продукції.

За порушення розпоряджень державних інспекторів про заборону або припинення реалізації (постачання, продажу), використання (експлуатації) продукції, виконання і надання послуг суб'єкти господарської діяльності несуть адміністративну відповідальність у виді штрафу в розмірі вартості реалізованої продукції, виконаних робіт і наданих послуг або у визначеному законодавством розмірі (у випадку, якщо вартість визначити неможливо або необхідна звітна документація не представлена). Тільки за один рік обсяг заборонених (припинених, припинених) до реалізації продукції і послуг оцінюється майже у 3300 млн грн, включаючи суму накладених штрафів і витрати суб'єкта господарської діяльності на виправлення браку (невідповідностей) [10–12].

Повноваженнями щодо державного нагляду за дотриманням обов'язкових вимог стандартів у межах їхньої компетенції наділені також органи інших міністерств і відомств, зокрема: Держсанепідслужба, Держархбудінспекція, Державтоінспекція, Держтехногенбезпека, Держекологія тощо. Контроль якості товарів у торгівлі здійснює Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів [14; 16]. Різні органи державного нагляду можуть контролювати ті самі організації і підприємства, оскільки їхні функції перетинаються і чітко розмежування компетенції неможливо у принципі. Тому велике значення має координованість діяльності всіх наглядових органів незалежно від їхньої відомчої приналежності.

Необхідно відзначити, що після скорочення сфери державного контролю і нагляду значно підвищилася процентна кількість порушень у загальному числі підприємств, що перевіряться. Концепцією впровадження стандартів Європейського Союзу за методом «обкладинки» передбачено, у зв'язку з впровадженням на національному рівні всіх прийнятих у ЄС європейських стандартів та лібералізацією системи обов'язкової сертифікації, відновлення у найближчий період державного нагляду за дотриманням усієї номенклатури вимог державних стандартів [17]. Це відновлення передбачене для тих випадків, коли суб'єкти господарської діяльності заявляють про відповідність товарів і послуг вимогам нормативних документів для захисту тих виробників, що працюють у правовому полі.

Таким чином, попередити правопорушення, які пов'язані із постачанням на ринок шкідливої для людини продукції, дозволяє контроль якості товарів, що здійснюється в Україні на кількох рівнях управління: на рівні підприємств, галузевому і державному. Він дозволяє запобігти формуванню тих властивостей продукції, що не відповідають вимогам нормативних документів ще на стадії виготовлення. Причому найбільш стабільну якість виробленої продукції мають підприємства, що розробили і впровадили сучасні

системи якості відповідно до вимог міжнародних стандартів ISO серії 9000, освоїли принципи загального управління якістю. Для поширення такого досвіду доцільно подальше вдосконалення взаємодії контролюючих суб'єктів на всіх рівнях управління.

Список використаних джерел: 1. Правове забезпечення господарської діяльності / за ред. проф. В. Д. Понікарова. – Х. : ФО-П Шейніна О. В., 2009. – 343 с. 2. Про захист від недобросовісної конкуренції : закон України від 7 черв. 1996 р. № 237/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164. 3. Про захист прав споживачів : закон України від 12 трав. 1991 р. № 1023-ХІІ // Вісник Верховної Ради Української РСР. – 1991. – № 30. – Ст. 379. 4. Про стандартизацію і сертифікацію : декрет Кабінету Міністрів України від 10 трав. 1993 р. № 46-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 27. – Ст. 289. 5. Про вдосконалювання контролю якості та безпеки харчових продуктів : постанова Кабінету Міністрів України від 10 груд. 2003 р. № 1891 // Оцінка об'єктів у матеріальній формі : зб. норматив. док. з курсу навчання : у 3 ч. – Ч. I. – Х. : ХЦНТЕІ, 2007. – С. 182–183. 6. Про загальну безпечність нехарчової продукції : закон України від 2 груд. 2010 р. № 2736-VI // Збірник нормативно-правових документів з технічного регулювання. – Ч. I : Стандартизація, сертифікація. – Х. : ДП «Харківстандартметрологія», 2011. – С. 88–97. 7. Федюкин В. К. Методы оценки и управления качеством промышленной продукции / В. К. Федюкин, В. Д. Дурнев, В. Г. Лебедев. – М. : Информ.-издат. дом «Филинь» ; Рилант, 2000. – 328 с. 8. Карпенко В. А. Правила торговли. Оптовая и розничная торговля : сб. норматив. док. (с изм. и доп.) / В. А. Карпенко. – Харьков : Конус, 2007. – 224 с. 9. Методи визначення фальсифікації товарів : підручник / А. А. Дубініна, І. Ф. Овчиннікова, С. О. Дубініна, Т. М. Летута. – К. : Видав. дім «Професіонал» ; Центр учбової л-ри, 2010. – 272 с. 10. Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності : закон України від 1 груд. 2005 р. № 3164-IV // Збірник нормативно-правових документів з технічного регулювання. – Ч. I : Стандартизація, сертифікація. – Х. : ДП «Харківстандартметрологія», 2011. – С. 5–29. 11. Про проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи щодо розробки, виробництва і застосування продукції, яка може негативно впливати на здоров'я людини : наказ МОЗ України від 9 жовт. 2000 р. № 247 // Оцінка об'єктів у матеріальній формі : зб. норматив. док. з курсу навчання : у 3 ч. – Ч. III. – Х. : ХЦНТЕІ, 2007. – С. 74–85. 12. Про стандартизацію : закон України від 17 трав. 2001 р. № 2408-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 31. – Ст. 145. 13. Крылова Г. Д. Основы стандартизации, сертификации, метрологии : [учеб. для вузов] / Г. Д. Крылова. – М. : Юнити, 1998. – 456 с. 14. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції : закон України від 2 груд. 2010 р. № 2735-IV : Збірник нормативно-правових документів з технічного регулювання. – Ч. I : Стандартизація, сертифікація. – Х. : ДП «Харківстандартметрологія», 2011. – С. 53–87. 15. Перелік державних підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.me.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=224820&cat_id=38857. 16. Про визначення Торгово-промислової палати уповноваженим органом з видачі сертифікатів про походження товару :

постанова Кабінету Міністрів України від 25 лют. 2003 р. № 255 // Оцінка об'єктів у матеріальній формі : зб. норматив. док. з курсу навчання : у 3 ч. – Ч. I. – Х. : ХЦНТЕІ, 2007. – С. 204. 17. Концепція впровадження стандартів Європейського Союзу за методом «обкладинки» : затв. наказом М-ва екон. розвитку і торгівлі України від 16 листоп. 2011 р. № 224 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-konceptsiyi-vprovadzhenja-standartiv-evro-doc76971.html>.

Надійшла до редколегії 19.12.2013

Петрова І. А. Организация контроля качества товаров как способ предупреждения правонарушений

Раскрыты вопросы определения основных направлений организации контроля качества товаров для предупреждения и выявления правонарушений. Установлено, что предупреждение формирования свойств продукции, которая не отвечает требованиям нормативных документов, а также выпуск таких товаров на рынок возможны только путём постоянной оценки качества изделий на всех стадиях изготовления и их контроля при реализации.

Ключевые слова: товар, продукция, контроль, качество, оценка, стандарт, акт проверки.

Petrova I. A. Control organization over goods' quality as a mean to prevent offences

The objective of the article is to determine the main directions of control organization over goods' quality for preventing and detecting offences.

Quality's estimation must objectively reflect social goods' benefits at all stages of goods' life-cycle as a separate unit starting from the project up to its operation and utilization. Only considering objective estimation one can successfully manage production's quality and range of goods produced by each manufacturer, to conclude contracts for supplying competitive goods, to interfere selling morally old and ineffective in operation goods and counterfeited production. The basis for conducting the research under estimating goods' quality is standardization and metrology.

Prevention of forming production's characteristics that do not correspond to legal acts as well as producing such goods at the market is possible only by the way of permanent estimation of wares' quality at the production stage and their control. Control over goods' quality in Ukraine is realized at several managing levels: at an enterprise level, field and state levels.

Control over the quality at industrial enterprises is realized by the employees of Technical Control Department (TCD). Its main tasks are prevention of producing (supplying) production by an enterprise that do not correspond to legal acts, approved samples (standards), engineering, design documentation, conditions of contracts.

Departmental control is realized on the field level of managing by ministries and agencies. It includes control over goods quality and control over subordinate

organizations and enterprises' activity that realize control over quality. Bodies of departmental control are inspections on quality within corresponding ministries and agencies.

State control and supervision over maintaining conditions of obligatory standards is realized by the bodies of Technical Regulation Department. The main task of the supervision is guaranteeing protection of consumers' rights from unsafe for life and ecologically harmful production. While conducting the state supervision by state inspectors of territorial agencies tests, measuring control, technical observance, production and methods' identification, guaranteeing trustworthiness and objectiveness of supervision's results, are used.

Under positive results of the research a corresponding record is made in the Statement of Samples' Selection and report of Testing. By the result of conducted control, that reveal violations of obligatory conditions of the state standards, rules of obligatory certification, a Statement is made. A Statement of Control revealing violations of obligatory conditions of the state standards is referred to the subject of business activity for preparing by the latter of generalized information about the state supervision's results. If it is necessary materials of control are referred to local governments or public organizations.

To prevent offences connected with supplying harmful for a human being production, allows control over goods' quality, realized in Ukraine at several managing levels. It allows preventing formation of such production's characteristics that do not correspond to legal acts even at the stage of their producing. Therefore, the most stable quality of produced production have enterprises that elaborated and implemented modern systems of quality according to the conditions of international standards ISO of 900 series, assimilated principles of general managing over quality. For spreading such an experience it is reasonable further cooperation improvement between subjects of control at all managing stages.

Keywords: goods, production, control, quality, estimation, standards, certification.

